

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Tore Haugen
Miljøvernavdelingen

Innvalgstelefon
73 19 92 00

Vår dato
26.06.2017
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/2226-461.3
Deres ref.

Statens Vegvesen - Region Midt
Postboks 2525
6404 MOLDE

Utslippstillatelse for FV 14 i forbindelse med tunnelarbeider på strekningen Sumstad – Hellfjord i Roan kommune

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) av 13.03.81, § 11 og 16, gir Fylkesmannen i Sør-Trøndelag Statens vegvesen, Region Midt, utslippstillatelse for midlertidig utslipp i anleggsperioden og permanente utslipp fra tunnel for FV 14 i på strekningen Sumstad – Hellfjord i Roan kommune.

Fylkesmannen fatter vedtak om gebyr på kr. 36.200-, for saksbehandlingen.

Det vises til søknad fra Statens vegvesen, Region Midt, av 3.3.17.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har gjennomgått søknaden og gir i medhold av forurensningsloven §§ 11 og 16 Statens vegvesen utslippstillatelse for midlertidig utslipp i anleggsperioden og for utslipp av vaskevann i driftsfasen (ferdig vei) for veganlegg på FV 14 på strekninger Sumstad-Hellfjord i Roan kommune.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og forutsetter at alle nødvendige renseinstallasjoner er etablert og satt i drift før det starter arbeid på anlegget.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider, www.miljodirektoratet.no/

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Endringer

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen etter kriteriene i forurensningsloven § 18. Krav om endring kan stilles fra både forurensningsmyndighetene og bedriften.

Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en tilstrekkelig utredning av de forhold som saken gjelder. Eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres 10 år etter dette vedtak, jfr. forurensningsloven § 18.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

Det er tidligere varslet om gebyr for saksbehandlingen. Det er ikke mottatt kommentarer på dette varselet.

Det betyr at bedriften skal betale et gebyr etter forurensningsforskriften § 39-4, tilsvarende kr. 36.200-, for arbeidet med tillatelsen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til direktoratet innen 3 uker etter at dette brev er mottatt, jf. forurensningsforskriftens § 41-5. Eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis direktoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Saksframstilling

Det skal bygges vegtunnel på FV 14 på strekninger Sumstad-Hellfjord i Roan kommune. Arbeidet med tunnelene skal starte opp høsten 2017 og avsluttes i desember 2018.

Utslipp fra anleggsfasen (driving av tunnelen) skal renses før utslipp i Hellfjorden. Utslippene til vann fra slik virksomhet vil hovedsakelig være næringssalter (nitrogen- og fosforforbindelser) og jord- og steinpartikler.

Utslipp fra driftsfasen (vasking av tunnel) skal renses i oljeutskiller og sedimentasjonsbasseng før utslipp i grøft og til Hellfjorden. Utslipp fra driftsfasen skal gjøres en gang hvert år og det vil være utslipp av ca. 95 m³ rensert vann i løpet av en 6-timers periode. Utslipp til resipient via grøft er ikke en vanlig utslippsanordning. Det kan derfor være aktuelt å endre på dette kravet hvis det oppstår problemer (for eksempel skumming og luktulempet) med utslippet.

Virksomheten vil bli pålagt å utføre målinger av utslippsvannet.

Det har ikke kommet frem opplysninger i søknaden som tilsier at det er boliger/hytter som vil bli berørt av støy, støv og rystelser fra utbyggingen.

Hvis dette likevel er tilfelle må virksomheten oppfylle støykrav i hht. T-1442 (retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging) og utføre tiltak for å begrense støy.

Det er ikke kommet kommentarer til søknaden.

Bakgrunn for avgjørelsen

Utslipp til vann

Dette er et veganlegg som blant annet omfatter utslipp fra bygging av tunnel i anleggsfasen og fra vasking av tunnel i driftsfasen.

Utslippet fra vasking av tunnel etter at veganlegget er ferdig vil foregå en gang hvert år i løpet av en 5-6 timers periode. Utslippet, etter rensing, skal føres til en kunstig oppbygd grøft som fører mot Hellfjorden. Dette er en uvanlig utslippsanordning, men det er et utslipp som skal foregå en dag i løpet av året.

Søker begrunner dette valget med terrenget i området er ulendt og består av steinur og skog. Nedgravning av rør kan ødelegge dagens terreng unødig mye.

I tillegg settes det krav til at utslippsvannet minst skal oppfylle verdier som er målt i ordinært overvann. På denne bakgrunn kan denne avløpsløsningen aksepteres, men blir det problemer med avløpet (for eksempel lukt og skumming) kan det settes andre krav.

Utslipp fra anleggsfasen skal føres i rør ned i Hellfjorden. I en kort periode kan et slikt rør ligge i dagen uten nedgravning, men for en permanent løsning bør det graves ned. Etter rensing skal også dette vannet minst oppfylle krav som er måles i ordinært overvann.

Det er først og fremst utslipp av partikler fra avrenning av tunnelvann/ gravearbeider som kan bli hovedproblemet i resipienten. Partikler i vannmassene kan ha innvirkning på fisk, men først og fremst kan det føre til misfarging og noe nedslamming ved utslippspunktet. I tillegg til steinstøv/jordpartikler kan avløpsvann fra driving av tunnel inneholde ammonium og nitrat fra sprenging og olje og andre kjemikalier fra søl, lekkasjer og uhell.

Det kan også forekomme episoder med forhøyet pH i utslippsvannet pga. sementaktiviteter i tunnelene. Ved høyt innhold av ammonium (NH_4) i vannet og ved høye pH verdier kan det dannes ammoniakk (NH_3) som er toksisk overfor mange vannlevende organismer. God fortykning og lang oppholdstid før utslipp vil forhindre dette.

I tillegg til utslipp fra selve tunneldrivingen kan det også bli utslipp fra evt. service/boligrigger og steinmassedeponi. Bedriften opplyser at det ikke skal være deponering av steinmasser i sjø, men bare på land. Deponering av steinmasser/løsmasser skal bare utføres på steder godkjent av kommunen og skal etableres slik at de ikke fører til partikkelavrenning til vassdrag.

Utslipp av sanitæravløpsvann fra boligrigg skal avklares med kommunen.

Utslippspunkt for driving av tunnel skal velges slik at innblandingen blir mest mulig effektiv.

Utslipp fra servicerigg (verksted, vaskeplass, tankplass) kan bestå av oljesøl og kjemikalierester. Eventuelle utslipp fra disse områdene skal ledes til minimum oljeutskiller før utslipp.

Dersom det i driftsfasen skal brukes vaskemidler i tunnel som kan medføre en miljørisiko for miljøet, skal det gjennomføres en miljørisikovurdering som skal forelegges forurensningsmyndighetene før dette kan brukes.

Bedriften skal foreslå tiltak for å hindre akuttutslipp for eksempel fra tankbilvelt inne i tunnelene.

Slam fra renseinnretningene skal leveres godkjent mottak for slikt avfall.

I utgangspunktet skal det kun benyttes sementbaserte tetningsmidler. Dersom andre tetningsmidler benyttes, er det utbyggers ansvar å dokumentere eventuell miljørisiko før dette midlet kan benyttes.

Hellfjorden vurderes som en relativt robust resipient med gode strømningsforhold og stor fortynningskapasitet. I følge vannportalen er økologisk tilstand antatt å være god.

Vurdering etter vannforskriften

I følge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Vannforskriftens § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Virksomheten det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme inn under unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Fylkesmannen vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å rense utslipp fra aktiviteten slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes. Bedriften skal utføre prøvetaking av utslippet for å kontrollere om kravet til de ulike parameterne overholdes.

Prinsippene i naturmangfoldloven

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket iht. lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Kontinuerlig overvåking av kjemiske parametere i utslippsvannet (næringsssalter, suspendert stoff med mer) vil hele tiden gi grunnlag for å vurdere eventuell påvirkning fra utslippet. Utslipp vil medføre utslipp av forurenset prosessavløpsvann slik at det er stilt krav om rensing fra oppstart av anlegget.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Utslippene kan følges opp med undersøkelser og målinger i vannforekomsten, og det vil være mulig å kreve ytterligere rensing ved behov. Det er også stilt strenge krav til utslippsvannet (tilsvarende det som måles i ordinært overvann). Med bakgrunn i dette mener vi at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i vannforekomsten over tid skal være liten.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet med målinger av sentrale parametere. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, evt. ekstra rensetrinn.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene. Bedriften plikter å benytte seg av beste tilgjengelige teknikker (BAT – Best Available Techniques)³ som gjelder denne type virksomhet.

For øvrig skal anlegget drives i samsvar med opplysninger gitt i søknaden.

Støy og støv

Som nevnt tidligere er det ikke kommet frem opplysninger i søknaden som tilsier at det er boliger/hytter som vil bli spesielt berørt av støy fra anleggsvirksomheten.

Hvis dette likevel er tilfelle må virksomheten oppfylle støykrav i hht. T-1442 (retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging). Det kan da også bli aktuelt å regulere driftstiden for når sprenging kan tillates.

Hvis det oppstår problemer med støv for boliger, hytter eller andre berørte parter skal det utføres renhold og støvdemping på anleggsområdet/-veier og kjøretøy.

---

³ EU utarbeider bl.a. bransjevise dokument for å angi hva som anses som BAT i de enkelte bransjer, såkalte BAT referanse dokument (BREF-dokument). Her vises bl.a. hvilke utslippsnivåer som er oppnåelige ved bruk av ulike teknikker og hvilke teknikker som anses forenlige med direktivets krav om BAT. Dokumentene finnes på IPPC-byråets nettsted <http://eippcb.jrc.es> (BREF-dokumentene er på ca. 7 MB), <http://eippcb.jrc.es/pages/BActivities.htm>

Risikovurdering

I henhold til forurensningsloven og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) er det utbyggers ansvar å gjennomføre en miljørisikovurdering av utslippene i driftsfasen, samt dokumentere at eventuelle utslipp fra virksomheten ikke fører til skade eller ulempe for omgivelsene.

Konklusjon

Fylkesmannen har vurdert saken slik at det kan gis tillatelse for den omsøkte virksomheten. Krav om maksverdier for partikler og overvåking av utslippet gjør det mulig å kreve ytterligere rensing ved behov. Med bakgrunn i dette mener vi at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i vannforekomsten over tid skal være liten.

Bedriften må likevel ha en plan klar for å redusere evt. ulemper som følge av driften.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføringen av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist
Etablere nødvendige renseanlegg	Innen driftsstart
Oversende overvåkingsprogram for utslippet	Innen driftsstart
Rapportering	01.03. hvert år
Etablere internkontrollsystem for ytre miljø	Innen driftsstart

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra avgjørelsen er mottatt. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og sendes om Fylkesmannen.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Tore Haugen
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

Kopi m/vedlegg:
Roan kommune, 7180 Roan

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Utslippstillatelse for bygging av ny vei på strekningen Sumstad – Hellfjord i Roankommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad samt opplysninger framkommet under behandling av søknaden. Endringer som virksomheten ønsker å foreta i forhold til dette, det være seg med hensyn til utslippspunkt eller renseutstyr, må være klarert med Fylkesmannen på forhånd.

Dersom hele eller deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er gitt, skal bedriften sende fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere evt. endringer i tillatelsen.

Informasjon om ansvarlig enhet

Navn	Statens vegvesen Region Midt
Gate/postboks	Statens hus, Prinsensgt 1
Poststed	7013 Trondheim
Kommune og fylke	Trondheim – Sør-Trøndelag
Org. nummer	

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasseⁱ	Anleggsaktivitet
		4	Anleggsvirksomhet

Tillatelse gitt: 26.6.17

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Tore Haugen
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

ⁱ Jf. Forskrift om begrensning av forurensning av 1. juni 2004 (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Tillatelsens ramme

Statens vegvesen Region Midt gis tillatelse til midlertidig utslipp i anleggsfasen og til permanente utslipp i driftsfasen for bygging og drift av ny veg for FV 14 på Sumstad-Hellfjord i Roan kommune. Dette omfatter utslipp fra tunneldriving, gravearbeider og utslipp fra veganlegg i drift (bl.a. tunnelvask). Utslipp av sanitæravløpsvann skal avklares med kommunal myndighet.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt uttrykkelig grenser for, se nedenfor.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jfr. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7ⁱⁱ)

ⁱⁱ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår nedenfor.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om detteⁱⁱⁱ. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1 Utslippspunkt

Utslipp fra anleggsvirksomheten skal føres ut i resipienten (Hellfjorden) på en slik måte at det fører til maksimal innblanding og fortykning av utslippet. Nødvendig renseanlegg skal etableres før drift på anlegget. Utslipp fra vasking av tunnel i driftsfasen (1 dag hvert år) tillates ført til kunstig oppbygd utslippsgroft før det føres til Hellfjorden. Utslippspunktet fra driftsfasen i Hellfjorden skal være slik at utslippsvannet ikke går gjennom friluftsområder-/badeplasser og utslippspunktet skal avtales med kommunen.

Anleggsvirksomhet med sprenging og betongarbeider kan medføre utslipp av plastpartikler. Plast fra fibre i sprøyeбетong vil bli stoppet i sedimentasjonsbassenget som er montert med dykker slik at platen som flyter i overflaten blir igjen i bassenget.

3.2 Grenseverdier

Utslipp fra anleggsfasen og driftsfasen

- Renset utslipp målt i suspendert stoff (SS) skal ikke overstige 400 mg/l.
- Det skal legges til rette for avbøtende tiltak hvis utslippsvannet fra tunneldrivingen har høy pH slik at man unngår dannelse av toksisk NH₃ i resipienten.
- For tungmetaller og PAH skal utslippet ikke overstige følgende grense:

Komponent	Grense i mikrogram (µg) pr. liter
Bly (Pb)	30
Kobber (Cu)	150

ⁱⁱⁱ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Sink (Zn)	150
Krom (Cr)	150
Nikkel (Ni)	150
PAH	3
Olje (mg/l)	50
pH	6-9

Verdiene for tungmetaller og PAH er satt ut fra hva som er målt i ordinært overvann og er noe lavere enn krav som settes til industrien for disse parameterne. Kravene til oljeutslipp er i hht. forurensningsforskriftens bestemmelser om slik aktivitet.

Hvis utslippet likevel medfører problemer i resipientene må det påregnes ytterligere tiltak for å hindre dette.

Det skal minst tas en prøve i måneden under anleggsperioden og ved ferdig vei skal det tas utslippsprøver ved hver vask av tunnelen.

3.3 Utslipp fra riggområder

Avløp fra verkstedrigg og andre områder med fare for utslipp av olje skal minimum renses i oljeutskillere.

Avløp fra bolig/kontorrigg skal avklares med kommunal myndighet.

3.4 Utslipp fra steinmassedeponi

Deponering av steinmasser/løsmasser skal bare utføres på steder godkjent av kommunen og skal etableres slik at de ikke fører til partikkelavrenning til vassdrag. Hvis det er fare for at etableringen av slike deponi likevel kan føre til utslipp av partikler skal det utføres nødvendig tiltak for å hindre at skadelige forhold oppstår.

3.5 Drift av renseinnretninger

Det skal utarbeides nødvendige driftsinstruks for de ulike rensetrinnene. Dette skal bl.a. omfatte ettersyn og tømning av sedimenteringsbasseng og oljeutskillere.

4. Avfall

4.1 Nærings- og husholdningsavfall

Næringsavfall (unntatt steinmasser) og husholdningsavfall skal leveres til godkjent avfallsbehandling. Åpen brenning av avfall er ikke tillatt.

Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å kreve inn avgifter eller å stille spesielle krav til avfallets sammensetning.

4.2 Farlig avfall

Farlig avfall (for eksempel spillolje, batterier, maling og lim) skal leveres inn til godkjent mottak.

Olje og oljeholdig slam fra rensinretninger skal leveres godkjent mottaker for slikt avfall. Slam fra sandfang og sedimenteringsbasseng skal leveres godkjent mottaker for slikt avfall.

5. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.^{iv}

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.^v

6. Støy

Det er ikke kommet frem opplysninger i søknaden som tilsier at det er boliger/hytter som vil bli spesielt berørt av støy fra anleggsvirksomheten.

Hvis dette likevel er tilfelle må virksomheten oppfylle støykrav i hht. T-1442 (retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging) og bestemmelsene om anleggsdrift. Det kan da også bli aktuelt å regulere driftstiden for når sprenging kan tillates.

7. Støv

Hvis det oppstår problemer med støv for boliger, hytter eller andre berørte parter skal det utføres renhold og støvdemping på anleggsområdet/-veier og kjøretøy.

8. Tetningsarbeider i tunnelen

---

^{iv} Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

^v Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Dersom det skal brukes kjemiske tetningsmidler som kan medføre en miljørisiko for miljøet, skal det gjennomføres en miljørisikovurdering som skal forelegges forurensningsmyndighetene før dette kan brukes.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1 Lagertanker for kjemikalier/oljeprodukt

Det skal utføres nødvendige sikringstiltak rundt lagertanker for kjemikalier/oljeprodukt. Dette gjelder også for lagertanker for flytende råstoff og ferdig produkt.

9.2. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.3. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

9.4. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

9.5. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift^{vi}. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

10. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

10.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til vann. Målinger omfatter prøvetaking, analyse og/eller beregning.

---

^{vi} Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Det skal minst tas 1 prøve hver måned under anleggstiden og ved den årlige vasken i driftsperioden.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det innebærer at prøvene skal tas ved full produksjon på anlegget og med jevne mellomrom gjennom året.

Bedriften skal sende inn et måleprogram for utslipp i anleggsfasen og for utslipp i driftsfasen til Fylkesmannen.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- prøvetakings- og analysemetode
- valg av måleperioder
- beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes
- beregning av usikkerhet i målingene for de parameterne som er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke utslippsgrenser
[Usikkerhetsberegningene skal følge standard og bør første gang utarbeides av uavhengig konsulent.]

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne
- kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester
- kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart
- redusere usikkerheten ved målingene mest mulig

11.2 Overvåking av resipient

Det stilles i denne omgang ikke krav til overvåking i Hellfjorden.

11.3. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal rapportere innen 1. mars året etter utslippsåret via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til Fylkesmannen angi og kommentere:

- usikkerhet i datamaterialet
- resultater fra ringtester
- resultater fra tredjeparts verifikasjon av egne målinger

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift^{vii}. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

---

^{vii} Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jfr. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI

	Vanlige forkortelser
Triklosan (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5